

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/54/2016
Identifikačné číslo spisu:	4109011467
Dátum vydania rozhodnutia:	16.08.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Paluda
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:4109011467.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov Petra Krajčoviča a JUDr. Františka Moznera na neverejnom zasadnutí konanom dňa 16. augusta 2016 v Bratislave v trestnej veci obvineného N. I., pre obzvlášť závažný zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák., o dovolaní obvineného N. I. proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 22. marca 2012, sp. zn. 4To/28/2012, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného N. I. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Nitra sp. zn. 1T/187/2009 z 8. decembra 2011 bol obvinený N. I. uznaný za vinného pre obzvlášť závažný zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák., s poukazom na ustanovenie § 138 písm. i/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

začiatkom mesiaca marec 2009 nezisteným spôsobom získal štyri vkladné knižky na celkovú sumu 57.777,86 eur, ktorých majiteľom bol E. K. a následne sa skontaktoval s obžalovanými O. V., G. V., G. K. a I. B. za účelom dohody, akým spôsobom sa zmocnia občianskeho preukazu E. K. a následne vyberú finančné prostriedky z týchto vkladných knižiek a ako si ich rozdelia, pričom pravdepodobne od 13. marca 2009 obžalovaní N. I., O. V., G. V. a G. K. monitorovali pohyb a miesta, kde sa zdržiaval E. K. v obci D., okres Nové Zámky, a po vzájomnej dohode dňa 17. marca 2009 vo večerných hodinách okolo 22.00 hodiny obžalovaný N. I. preskočil uzamknutú bránu rodinného domu E. K. v D. číslo XXX a potom, keď E. K. vyšiel z domu na dvor, trikrát použil proti nemu paralyzátor, ktorým ho uviedol do stavu bezbrannosti, následne obžalovaní O. V., G. V. a G. K. vnikli do dvora tohto rodinného domu a N. I. zobrať z rodinného domu okrem iných vecí aj občiansky preukaz a kartu poistenca na meno E. K., všetci štyria naložili poškodeného E. K. do osobného motorového vozidla značky Škoda Felícia a odviezli ho do rodinného domu v obci K. číslo XX, okres Nové Zámky, ktorý im na tento účel po predchádzajúcej dohode s obžalovaným N. I. poskytol obžalovaný I. B. a odniesli ho do šopy nachádzajúcej sa za týmto rodinným domom, kde ho všetci štyria spoločne zviazali lepiacou páskou, ktorú zabezpečil obžalovaný G. K. tak, že mu niekoľko krát prelepili hlavu v oblasti úst, skrížené dolné končatiny v oblasti členkov a prekrížené ruky vpredu v oblasti zápästia, no poškodený E. K. sa snažil

rukami odstrániť lepiacu pásku zo svojich úst a tak ho po vzájomnej dohode preniesli do pivnice nachádzajúcej sa za týmto rodinným domom, kde ho lepiacou páskou prelepili v oblasti hrudníka a obžalovaný G. K. ho priviazal pásom tkaniny o stĺp pivnice a tak mu znemožnili pohyb a nechali ho v spodnej bielizni a v pulóvri na hlinenej dlážke v chladnom prostredí, v dôsledku čoho došlo k jeho vychladnutiu a k smrti, dňa 18. marca 2009 sa obžalovaní N. I., O. V., G. V. a G. K. pokúsili o výber peňazí z vkladných knižiek poškodeného vo viacerých pobočkách Slovenskej sporiteľne v okrese Nové Zámky a v okrese Komárno, s použitím jeho dokladu totožnosti, čo sa im však nepodarilo a vo večerných hodinách okolo 20.00 hodine obžalovaní N. I., O. V. a G. V. zistili, že poškodený E. K. zomrel na mieste, kde ho predtým nechali zviazaného a neoblečeného a preto sa dohodli, že jeho telo zakopú, čo sa im nepodarilo a tak sa dohodli, že sa tela zbavia jeho hodením do jazera v obci Bánov, okres Nové Zámky, na čo im zaobstaral nafukovací čln obžalovaný I. B., čo však neuskutočnili, pretože obžalovaný I. B. oznámil polícii, že v jeho dome sa našlo mŕtve telo.

Za to mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 15 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia a bol zaviazaný k náhrade škody.

Krajský súd v Nitre rozsudkom sp. zn. 4To/28/2012-2283 z 22. marca 2012 uznal obvineného N. I. za vinného pre obzvlášť závažný zločin lúpeže podľa § 20, § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c/ (s poukazom na ustanovenie § 138, písm. i/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

začiatkom mesiaca marec 2009 nezisteným spôsobom získal štyri vkladné knižky na celkovú sumu 57.777,86 eur, ktorých majiteľom bol poškodený E. K. (ďalej len „poškodený“), potom sa obžalovaný N. I. skontaktoval s obžalovanými O. V., G. V., G. K. a I. B. za účelom dohodnutia sa o spôsobe, akým sa zmocnia občianskeho preukazu poškodeného, ako následne z týchto vkladných knižiek vyberú peniaze a ako si ich rozdelia, pričom približne v dobe od 13. marca 2009 obžalovaní N. I., O. V., G. V. a G. K. monitorovali pohyb a miesta, kde sa poškodený v obci D. zdržiaval, po ich vzájomnej dohode 17. marca 2009 večer okolo 22.00 hodine obžalovaný N. I. preskočil uzamknutú bránu rodinného domu poškodeného v obci D. číslo XXX a keď poškodený z neho vyšiel na dvor trikrát proti jeho telu použil paralyzátor a tak ho uviedol do stavu bezbrannosti, na to obžalovaní O. V., G. V. a G. K. vnikli do dvora rodinného domu poškodeného a obžalovaný N. I. do neho vošiel a z neho okrem iných vecí vzal aj občiansky preukaz a kartu poistenca na meno poškodeného, potom všetci títo štyria obžalovaní naložili poškodeného do osobného motorového vozidla značky Škoda Felícia a odviezli ho do rodinného domu v obci K. číslo XX, ktorý im na tento účel po predchádzajúcej dohode s obžalovaným N. I. poskytol obžalovaný I. B. a poškodeného odniesli do za týmto rodinným domom sa nachádzajúcej šopy, kde ho spoločne zviazali na tento účel obžalovaným G. K. zadováženou lepiacou páskou tak, že mu niekoľko krát prelepili hlavu v oblasti úst, skrížené dolné končatiny v oblasti členkov a prekrížené ruky vpred v oblasti zápästia, keďže sa však poškodený snažil rukami lepiacu pásku zo svojich úst odstrániť, tak ho preniesli do za týmto rodinným domom sa nachádzajúcej pivnice, v ktorej mu lepiacou páskou prelepili aj oblasť hrudníka, obžalovaný G. K. ho priviazal pásom tkaniny o v pivnici sa nachádzajúci stĺp a znemožniac mu tak pohyb, iba v spodnej bielizni a v pulóvri oblečeného poškodeného ponechali v chlade na hlinenej dlážke, v dôsledku čoho došlo k jeho vychladnutiu a k smrti; v nasledujúci deň 18. marca 2009 sa obžalovaní N. I., O. V., G. V. a G. K. vo viacerých pobočkách Slovenskej sporiteľne nachádzajúcich sa v okresoch Nové Zámky a Komárno s použitím dokladu totožnosti poškodeného neúspešne pokúsili o výber peňazí z jeho vkladných knižiek a večer okolo 20.00 hodine, po tom, čo obžalovaní N. I., O. V. a G. V. zistili, že poškodený na mieste, kde ho nechali zviazaného a neoblečeného zomrel, sa dohodli, že jeho telo zakopú, čo sa im nepodarilo a tak sa dohodli, že sa tela zbavia jeho hodením do jazera v obci Bánov, na ktorý účel im obžalovaný I. B. zaobstaral nafukovací čln, avšak ani tento svoj zámer neuskutočnili, pretože obžalovaný I. B. nález mŕtveho poškodeného v rodinnom dome v obci K. číslo XX oznámil polícii.

Za to bol obvinenému N. I. uložený trest odňatia slobody vo výmere 14 (štrnásť) rokov. Podľa § 48 odsek 4 Trestného zákona bol na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia.

Podľa § 76 odsek 1 a § 78 odsek 1 Trestného zákona mu bol uložený ochranný dohľad na 2 (dva) roky.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. mu bola spoločne s ďalšími spolupáchateľmi uložená povinnosť nahradiť poškodenému G. Y.kodu vo výške 580,- eur.

Proti tomuto rozsudku podal v predposledný deň zákonnej lehoty dovolanie obvinený N. I. prostredníctvom obhajcu.

V dovolaní uviedol, že napadnutým rozsudkom boli naplnené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/, h/, i/ Tr. por.

Naplnenie dôvodu podľa písmena c/ - zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu - videl v tom, že krajský súd po tom, čo zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu Nitra, zmenil skutkový stav a uznal ho za vinného z rovnakého trestného činu, avšak vyhoviejúc jeho odvolacej námietke, teda, že nenesie zavinenie na smrti poškodeného, ale vec v rozpore s ustálenou súdnou praxou (poukázal pritom na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp zn. 3 Tdo 5/2015) nevrátil súdu prvého stupňa na nové prerokovanie a rozhodnutie, ale rozhodol sám. Tým ho ukrátil o plné uplatnenie procesných práv a nemal možnosť sa k takémuto postupu vyjadriť, čo mu umožňuje ustanovenie § 122 a iné Tr. por.

Naplnenie dovolacieho dôvodu podľa písm. h/ videl obvinený N. I. v uložení trestu mimo rámca trestnej sadzby.

Krajský súd totiž neprihliadol na poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j/, písm. l/ a písm. n/ Tr. zák. a neaplikoval ustanovenie § 38 ods. 3 Tr. zák.

Ak by na tieto poľahčujúce okolnosti súd prihliadol, bola by trestná sadzba pre trestný čin určovaná výmerou 10 rokov až 13 rokov 4 mesiace.

Trest bol teda podľa obvineného uložený mimo rámca tejto trestnej sadzby.

Napokon naplnenie dovolacieho dôvodu podľa písmena i/ videl obvinený v tom, že zistený skutok nebol správne kvalifikovaný.

Prokurátor sa k podanému dovolaniu vyjadril tak, že ho navrhol odmietnuť, pretože ani jedna skutočnosť uvádzaná obvineným nezakladá dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/, h/, a i/ Tr. poriadku.

Ďalej prokurátor uviedol, že nie je možné súhlasiť s názorom obvineného, že by konanie obvineného bolo nesprávne právne posúdené - kvalifikované. Posúdenie a zistenie poľahčujúcich či priťažujúcich okolností je zisťovaním skutkovej okolnosti, ktoré dovolaciemu súdu podľa dôvetku § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. neprislúcha.

Skutok so zreteľom na ustálenú súdnu prax oproti obžalobe či prvostupňovému rozsudku nebol zmenený, pretože bola zachovaná totožnosť konania i následku. Kvalifikácia skutku je správna a so zreteľom na to, že dovolací súd skutok nemôže skúmať ani meniť, je i uložený trest v rámci trestnej sadzby a v súlade so zákonom.

S poukázaním na vyššie uvedené prokurátor navrhol, keďže dôvody dovolania uvádzané obvineným sú totožné s jeho obranou prezentovanou na hlavnom pojednávaní, ako aj so skutočnosťami uvádzanými v odvolaní, dovolanie podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť. Všetkými vytýkanými námietkami uvedenými v dovolaní sa súdy v konaní už predtým zaoberali a v plnom rozsahu sa vysporiadali aj s obrannými tvrdeniami obvineného.

Naopak odsúdení G. K. a G. V. sa k dôvodom dovolania pripojili a G. V. iadal v prípade, že bude dovolaniu vyhovieť, použiť zásadu beneficium coactionis - rozhodnúť na základe dovolania aj v jeho

prospech.

Poškodený G. Y. doslova uviedol, že súhlasí s obnovou.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), za splnenia podmienok uvedených v § 373 Tr. por., v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1 Tr. por., veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok v podstate z totožných dôvodov ako dovolanie a o tomto bolo rozhodnuté.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie je naplnený žiadny namietaný dovolací dôvod, tak ako je uvedený v dovolaní.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Pokiaľ obvinený N. I. poukazoval na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3 Tdo 5/2015, v tomto bola riešená odlišná situácia ako v prerokúvanom prípade. Odvolací Krajský súd v Banskej Bystrici tam vyhlásil rozsudok, podľa ktorého zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a sám rozhodol tak, že obvineného uznal vinným zo zločinu subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona na tom skutkovom základe ako aj prvostupňový súd s tým, že uznal obvineného za vinného aj z ďalších troch čiastkových skutkov, ktoré súd prvého stupňa vypustil z obžaloby bez doplnenia dokazovania.

To je zásadne odlišná situácia od prerokúvanej veci, v ktorej zmena skutkového stavu uvedeného v rozsudku súdu prvého stupňa nenastala. Zmena slovosledu v skutku ešte neznamená v zmysle ustálenej súdnej praxe zmenu skutku, ak ten je totožný s pôvodným, pokiaľ ide o konanie a následok alebo len o konanie, či len o následok a to, čo i len sčasti.

Postup krajského súdu bol tak v súlade so zákonom a nedošlo ním k porušeniu práva na obhajobu a už vôbec nie zásadným spôsobom.

K naplneniu dovolacieho dôvodu podľa písmena c/ tak nedošlo.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Od skutkového zistenia - existencie tej ktorej poľahčujúcej, či priťažujúcej okolnosti a následne od prevahy poľahčujúcich, či priťažujúcich okolností, by sa musela odvíjať úvaha krajského súdu o uložení treste. Ak krajský súd konštatoval prevahu priťažujúcich okolností, je povinný dovolací súd v zmysle zákona toto skutkové zistenie rešpektovať. V takom prípade je uložený trest vo výmere 14 (štrnásť) rokov zákonný, vymeraný v rámci trestnej sadzby podľa § 188 ods. 3 Tr. zák. - desať až pätnásť rokov.

K naplneniu dovolacieho dôvodu podľa písm. h/ tak nedošlo.

Rovnako nedošlo k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa písmena i/, pretože skutok uvedený v napadnutom rozsudku je správne kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. c/ (s poukazom na ustanovenie § 138 písm. i/, ods. 3 písm. a/ Tr. zák. Kvalifikácia aj podľa § 20 - formou spolupáchateľstva - je miernejšia ako kvalifikácia podľa § 138 písm. i/ Tr. zák., pretože

závažnejší spôsob konania je konanie organizovanej skupiny a nie konanie spolupáchateľov.

Toto pochybenie - súbežné kvalifikovanie konania obvineného a jeho spolupáchateľov aj ako spolupáchateľstvo, aj ako konanie organizovanej skupiny však, podľa názoru dovolacieho súdu, nemalo vplyv na postavenie obvineného, pretože nedošlo k sprísneniu kvalifikácie ani k uloženiu prísnejšieho trestu, či ochranného opatrenia, než aký mu bolo možné podľa zákona uložiť.

Z tohto dôvodu v súlade s ustanovením § 371 ods. 5 Tr. por., podľa ktorého dôvody podľa odseku 1 písm. i/ a podľa odseku 3 nemožno použiť, ak zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného, nedošlo ani k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Na základe týchto dôvodov dovolací súd odmietol dovolanie obvineného N. I. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. ako nedôvodné.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.